

ЗАВДАННЯ
для II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії
2022/2023 н.р.

9 клас

I. Тестові завдання. (Оберіть одну правильну відповідь. За кожну правильну відповідь 1 бал)

1. Виберіть рядок, де правильно і послідовно зазначені структурні елементи природних комплексів:

- А) ландшафтна країна – природна провінція – природна підзона;
- Б) географічний пояс – природна зона – місцевість;
- В) географічна оболонка – фізико-географічна місцевість – фізико-географічна провінція;
- Г) природна зона – фізико-географічна область – фізико-географічний край

2. Визначте, якою буде різниця у місцевому часі між крайніми точками України за умови, що східна точка має довготу $40^{\circ} 13'$ сх.д., а західна точка відповідно $22^{\circ} 08'$ сх.д.:

- А. 60 хв. (1 год. 00 хв.).
- Б. 30 хв. (0, 5 год.).
- В. 72 хв. (1 год. 12 хв.).
- Г. 120 хв. (2 год.).

3. Продовжіть речення: "Джарилгач, Березань, Зміїний - це ...":

- А. Водоспади в Українських Карпатах.
- Б. Водоспади в Кримських горах.
- В. Острови у Чорному морі.
- Г. Острови в Азовському морі.

4. Визначте, як називається кут між північним напрямком дійсного (географічного) меридіана і напрямком на об'єкт (точку):

- А. Дійсний азимут.
- Б. Магнітний азимут.
- В. Дирекційний кут.
- Г. Магнітне схилення.

5. Вкажіть рік підкорення Південного полюса:

- А) 1911;
- Б) 1821;
- В) 1906;
- Г) 1883.

6. Дайте визначення наукового поняття "коефіцієнт зволоження":

- А. відношення між опадами та випаровуваністю.
- Б відношення між опадами та температурою.
- В. відношення між температурою та тиском.
- Г. відношення між випаровуваністю та тиском.

7. Виявіть основну ознаку, за якою виділяють на карті фізико-географічного районування природні зони:

- А. Умови зволоження.
- Б. Тип ландшафтів.
- В. Форми рельєфу.
- Г. Тектонічні структури.

8. Позначте найбільший елемент територіальної структури господарства:

- А. Точковий
- Б. Ареальний
- В. Регіональний
- Г. Вузловий

9. Визначте, до якого функціонального типу міських поселень належить міста Ковель, Жмеринка, Лозова:

- А. Поліфункціональний
- Б. Промисловий
- В. Транспортний
- Г. Адміністративний

10. Полярний дослідник В. Ю. Візе звернув увагу на те, що в періоди похолодань в Арктиці підвищується рівень води в африканських озерах Ньяса, Вікторія, Танганьїка. Натомість у періоди потеплінь в Арктиці рівень води в цих озерах знижується. На думку вчених, ці явища є проявом

- А) широтної зональності
- Б) висотної поясності
- В) кругообігу речовин у природі
- Г) цілісності географічної оболонки

11. Вкажіть, скільки градусів становить азимут північно-західної сторони горизонту:

- А) 270° ;
- Б) 225° ;
- В) 45° ;
- Г) 315°

12. Визначте, яку кількість населення становить українська діаспора в США:

- А. Близько 100 тис. жителів;
- Б. Близько 500 тис. жителів;
- В. Приблизно 1 млн. жителів;
- Г. Понад 5 млн. жителів.

- 13.** Укажіть правильну відповідність «природна зона - тип ґрунту, характерний для неї».
- А. тундра – буроземи   Б. тайга – підзолисті
В. степи – жовтоземи   Г. савани – коричневі
- 14.** Оберіть назву широкого старого зруйнованого кратеру:
- А) Кальміус   Б) Фурункул   В) Фіорд   Г) Кальдера
- 15.** Зазначте область України, яка спеціалізується на вирощуванні кавунів:
- А) Харківська   Б) Хмельницька   В) Херсонська   Г) Запорізька
- 16.** Зазначте рядок, в якому усі галузі входять у первинний сектор економіки:
- А) рослинництво, лісозаготівля, торгівля
Б) сільське господарство, добувна промисловість, деревообробка
В) тваринництво, рослинництво, лісозаготівля
Г) бджільництво, виробництво меблів, добування нафти
- 17.** Як називають форму виробництва, коли на одному підприємстві виробляють декілька однорідних товарів?
- А) комбінування   Б) концентрація   В) спеціалізація   Г) кооперування
- 18.** Зазначте місто – обласний центр Кіровоградської області
- А) Кіровоград   Б) Інгулець   В) Кропивницький   Г) Олександрія
- 19.** Більшість озер в Україні виникли в
- А. тектонічних грабенах і прогинах
Б. кратерах згаслих вулканів
В. льодовикових карах на схилах гір.
Г. старицях і зниженнях на заплавах річок
- 20.** Зазначте етнографічну групу українського етносу, що розселена по обидва узбіччя середньої частини Українських Карпат:
- А) бойки;   Б) поліщуки;   В) литвини;   Г) лемки.

II. Творчі завдання

1. Сьогодні, в умовах сталого розвитку, швидкими темпами у світі розвивається «зелена енергетика». Спробуйте дати визначення поняття «зелена енергетика» та назвіть основні її джерела. Охарактеризуйте перспективи розвитку галузей «зеленої енергетики» в Україні. Яку роль, на вашу думку, займе дана галузь в економіці держави в післявоєнний етап її розвитку *(10 балів)*
2. Охарактеризуйте поняття «міжнародний поділ праці». Назвіть основні типи країн світу за рівнем економічного розвитку. Якими показниками користуються при виділенні таких типів країн світу? Назвіть ці показники та дайте їх визначення *(10 балів)*

III. Практичні завдання

1. На початку року в місті N проживало 300 тис. осіб. Протягом року рівень народжуваності становив 9‰, рівень смертності – (+13‰). За рік виїхало з міста 21 тис. осіб, приїхало на постійне місце проживання 29 тис. осіб. Якою стала чисельність населення міста N наприкінці року? *(10 балів)*
2. Складіть словник термінів до теми «Погода та клімат» із 10-ми термінів. *(10 балів)*